

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/๕๗/๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๐

เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๙๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๒๔๘๔ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ไปเพื่อดำเนินการความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

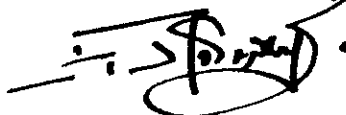
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๐ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ตามที่สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

๒. เห็นชอบผลการพิจารณา ผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวตามข้อ ๑ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไปดำเนินการต่อไปด้วยตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น และผลการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

 ๑๐/๔/๕๐

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๕๕

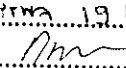
www.cabinet.thaigov.go.th (kw 50_2-23)สรรพ

ว.สคร. ๒๐ เม.ย. ๒๕๕๐

ผอ.สวค. ๒๐ เม.ย. ๒๕๕๐

ผอ.กลุ่ม ๒๕ เม.ย. ๒๕๕๐

จวค. ๒๕ เม.ย. ๕๐

ผู้พิมพ์

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ให้ทราบ ดังนี้

-----

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๐. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๑๑. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงมหาดไทยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาภาพรวมด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย

๑.๑ ความเห็นสภาที่ปรึกษา ฯ

๑.๑.๑ การสำรวจประชากรชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทยทั้งหมด และขึ้นทะเบียนประวัติบุคคล บันทึกการเกิด การตาย การสมรส การโยกย้ายถิ่น เพื่อให้ทราบจำนวนประชากรในปัจจุบันและป้องกันการอพยพเข้าเมืองของกลุ่มอื่น ๆ ที่เข้ามาภายหลัง

๑.๑.๒ การกำหนดรูปแบบเกี่ยวกับการพิสูจน์บุคคล การจัดทำบัตรประชาชน หรือกำหนดสถานะบุคคลให้กับชนกลุ่มน้อยทุก ๆ กลุ่มในประเทศไทย เพื่อให้เป็นระบบและมาตรฐานเดียวกัน ทุกจังหวัดที่ได้อาศัยอยู่ในแต่ละพื้นที่

๑.๑.๓ ควรกำหนดนโยบายและแก้ไขการรับรองสถานะบุคคลของกลุ่มชนกลุ่มน้อยทุก ๆ กลุ่มในพื้นที่ต่าง ๆ แต่ละจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมและเร่งด่วน เพื่อหน่วยงานในระดับจังหวัดจะได้นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๑.๔ ควรดำเนินการสำรวจจำนวนประชากรของชนกลุ่มน้อยทุก ๆ กลุ่มในประเทศไทยที่มีอยู่อย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อป้องกันการออกบัตรซ้ำซ้อน การรับรองสูติบัตรเด็กแรกเกิดและการรับรองผู้ที่เกิดในดินแดนประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้ เพื่อเป็นแนวทางในการไปปฏิบัติในท้องถิ่นอย่างเร่งด่วนต่อไป

๑.๒ ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เห็นด้วยในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์และผู้ไม่มีสถานะทางกฎหมายในภาพรวมให้เป็นไปอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและครอบคลุม โดยให้มีการสำรวจกลุ่มคนที่ปัญหาไร้สัญชาติหรือมีสถานะไม่ชัดเจนให้ครอบคลุมครบถ้วนทุกกลุ่ม โดยให้มีรูปแบบและวิธีการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิต่าง ๆ ต่อไป และที่ประชุมได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

/๑.๒.๑ ...

๑.๒.๑ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มคนไร้สัญชาติหรือมีสถานะไม่ชัดเจน ซึ่งตามยุทธศาสตร์ ฯ ได้กำหนดสาระสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบหลัก โดยในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ฯ ดังกล่าว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม
๒๕๕๙ อนุมัติในหลักการโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่อ
อยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายแก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัย
อยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิ ซึ่งที่ผ่านมา
สามารถดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์ได้ในระดับหนึ่งโดยใช้งบประมาณปกติของหน่วยงาน

๒) ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิในด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่มีสถานะทางทะเบียนสามารถศึกษาเล่าเรียนได้โดยไม่จำกัดแต่มีปัญหาในการปฏิบัติในระดับพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ชี้แจงทำความเข้าใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลในทางปฏิบัติ กระทรวงสาธารณสุขได้ให้การรักษาพยาบาลกลุ่มบุคคลดังกล่าวตามหลักสิทธิมนุษยชนโดยต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่าย แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหากลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เข้าถึงสิทธิให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ฯ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาหาแนวทางดำเนินการต่อไป

๓) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกและเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ เห็นว่าปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองเป็นปัญหาหลักซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องหาแนวทางดำเนินการในการแก้ไขปัญหาและป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่อย่างจริงจัง

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติได้บริหารจัดการและประสานการดำเนินการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ ฯ มาอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุดมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ขยายกรอบแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ ฯ ออกไปอีก ๒ ปี และรับทราบการยืนยันความจำเป็นในการขอสนับสนุนงบกลางเพื่อดำเนินโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรในปี ๒๕๕๐

๑.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ แผนปฏิบัติการ (Roadmap) เพื่อเป็นแนวทางให้มีความชัดเจน อีกทั้งเห็นควรสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

๒. การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาวมอแกน

๒.๑ ความเห็นสภาพที่ปรึกษา ฯ

๒.๑.๑ ควรเร่งส่งเสริมประเพณีให้กับกลุ่มชนมอแกนอย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดที่ไม่เป็นการกีดกันหรือการถูกเหยียดหยามทำให้บุคคลทั่วไปได้เข้าใจวัฒนธรรม ประเพณีอย่างถูกต้อง โดยมีผู้แทนของชาวมอแกนเข้าร่วมปรึกษาหารือร่วมกันในการฟื้นฟูประเพณี เพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมที่ดีงามเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป

๒.๑.๒ ควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพ และด้านที่อยู่อาศัย เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการครองชีพ และเหมาะสมกับวิถีชีวิต

๒.๑.๓ ควรส่งเสริมให้กลุ่มชาวมอแกนได้รับการศึกษา โดยพิจารณาแนวทางการศึกษาแบบทางเลือกที่สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และอาชีพของกลุ่มชาวมอแกน

๒.๒ ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เห็นด้วยตามแนวทางการดำเนินการตามที่สภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยในเรื่องการกำหนดสถานะบุคคลกระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองได้ดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติเพื่อนำกลุ่มชาวมอแกนที่มีปัญหาสถานะเข้าสู่การพิจารณาการให้สถานะตามกฎหมายการจัดการปัญหาสถานะและบุคคล สำหรับการให้สิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดูแลและดำเนินการอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้การดำเนินการเรื่องสิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชาวมอแกนได้อย่างแท้จริง จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำความเห็นของสภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ประเพณี วัฒนธรรม สภาพวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวมอแกนต่อไป

๓. การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคลของกลุ่มบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูง

๓.๑ ความเห็นสภาพที่ปรึกษา ฯ

๓.๑.๑ ควรปรับเปลี่ยนจุดยืนในการวิเคราะห์ปัญหาจากเดิมที่มองว่าชนเผ่าชาติพันธุ์เป็นเพียงผู้ที่อพยพเข้ามาสร้างปัญหา ตัดไม้ทำลายป่า ค้ายาเสพติด และเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ ด้วยการเริ่มต้นจากการมองว่าชนเผ่าและชาติพันธุ์เป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมไทย การค้นหาคำขวัญทางด้านบวกของชนเผ่าและพยายามจัดปรับนโยบายและกฎหมายให้สอดคล้องกับปัญหา และเปิดพื้นที่ให้คนเหล่านั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาลงทุนในฐานะผู้เป็นเจ้าของปัญหา เคารพในสิทธิเสรีภาพอย่างเท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ

๓.๑.๒ การปรับเปลี่ยนมุมมองกรอบคิดในการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานในเรื่องการแก้ไขปัญหบนพื้นที่สูงเสียใหม่ เช่น ควรคำนึงถึงสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยตามหลักดินแดน การประกอบอาชีพ การเดินทาง การศึกษา การรักษาสุขภาพ และการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐ มากกว่าการให้สถานะบุคคลแล้วไม่มีสิทธิ

๓.๑.๓ การลงรายการสัญชาติและสถานะบุคคล

๑) ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและคำสั่งคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระเบียบการลงรายการสัญชาติและสถานะ
บุคคลให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น และเป็นไปตาม
บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ
ที่ประเทศไทยได้ลงนามผูกพันไว้กับสหประชาชาติ

๒) ควรมีการจัดตั้งกลไกร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการดำเนินงาน ติดตาม เร่งรัดการดำเนินการลงรายการสถานะบุคคล โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูลและการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

๓.๑.๔ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลบนพื้นที่สูงในโครงการนำร่อง เพื่อเป็นแม่แบบในการแก้ไขปัญหา โดยเลือกจังหวัดละอย่างน้อย ๑ อำเภอ

๓.๑.๕ ให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลพื้นที่สูง โดยต้องมีส่วนร่วมของตัวแทนภาคประชาชนในสัดส่วนที่ทัดเทียมกันทุกระดับ เช่น คณะกรรมการระดับชาติ คณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อเป็นกลไกการทำงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

๓.๑.๖ ให้มีประชาคมระดับตำบล ประชาคมระดับอำเภอในการพิจารณา
กลั่นกรองในการลงรายการสถานะบุคคล

๓.๑.๗ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับฝ่ายปกครองท้องถิ่นดำเนินการ
สำรวจสถานะบุคคลในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

๓.๑.๘ ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานราชการไม่ตรงกันทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น ขอให้ดำเนินการให้ระบบฐานข้อมูลเกิดความชัดเจนเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาที่ต่อเนื่องและถูกต้อง เช่น

๑) ให้ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน
สำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

๒) ควรมีการปรับปรุงระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าให้เป็นมาตรฐานเป็นระบบเดียวกัน ระบบข้อมูลมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสถิติ คนไร้สัญชาติ การอพยพย้ายถิ่น ระบบการเชื่อมข้อมูล และการสืบค้นที่รวดเร็วนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๓) ดำเนินการเป็นวาระเร่งด่วนในการให้สถานะบุคคลตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลของสภาคความมั่นคงแห่งชาติ และการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ยึดถือในการปฏิบัติงาน และเป็นเครื่องมือคุ้มครองการทำงานต่อไป

๓.๑.๙ กรณีแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาชุมชนสิ่งแวดล้อมและควบคุมพืชเสพติดบนพื้นที่สูง และสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้รัฐปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ในมาตราที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดและให้มี “แผนแม่บทเพื่อการพัฒนาบนพื้นที่สูง” โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าอย่างแท้จริง

๓.๑.๑๐ กรณีเด็กไร้สัญชาติ

๑) ควรมีมาตรการเร่งด่วนที่จะดำเนินการให้เด็กที่เกิดในราชอาณาจักรไทยได้รับสัญชาติไทยตามหลักดินแดน โดยต้องยกเลิกมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้เนื่องจากขัดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ของเด็กที่เกิดในประเทศไทย และขัดต่อกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๘๙

๒) ควรเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็กและมาตรการคุ้มครองและปกป้องสิทธิต่าง ๆ ให้ครอบคลุมถึงเด็กที่ยังไม่มีสถานะบุคคล ให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓ ที่รับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนทุกคนที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

๓.๑.๑๑ ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานและการเข้าถึงบริการของรัฐในเรื่องสิทธิการอาศัยอยู่ในประเทศไทย สิทธิการทำงานและการประกอบอาชีพ สิทธิการเดินทาง สิทธิการเข้าถึงการบริการระบบสุขภาพ สิทธิในการถือครองที่ดินทำกิน สิทธิในการศึกษา สิทธิในการก่อตั้งครอบครัว ฯลฯ

๓.๑.๑๒ ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องสถานะบุคคลอย่างจริงจัง ตลอดจนการแบ่งแยกเจ้าหน้าที่ให้เข้ามาดูแลรับผิดชอบเรื่องสถานะบุคคลโดยตรง

๓.๒ ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคลของกลุ่มบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามนโยบายและอำนาจหน้าที่มาอย่างต่อเนื่อง แต่อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับกลุ่มเป้าหมายบางส่วน ซึ่งมีรายละเอียดและปัญหาในทางปฏิบัติเฉพาะราย ซึ่งที่ประชุมได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสถานะของบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้คำนึงถึงสิทธิหน้าที่และการมีส่วนร่วมของบุคคลดังกล่าว และที่ประชุมได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๒.๑ ให้มีการปรับแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านสถานะบุคคลของกลุ่มบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความชัดเจน เพื่อประโยชน์ของบุคคลที่จะแก้ไขปัญหาด้านสถานะและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

๓.๒.๒ สำหรับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการกำหนดสถานะบุคคล เห็นว่ากฎหมายที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันโดยเฉพาะพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีหลักการสอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองหลายกลุ่มและมีแนวทางการดำเนินการที่สามารถดำเนินการได้โดยไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการแต่อย่างใด จึงไม่สมควรต้องแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

๓.๒.๓ กลไกในการแก้ไขปัญหาสถานะกลุ่มบุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูง เห็นด้วยที่จะต้องมีส่วนร่วมของตัวแทนภาคประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นเข้ามาร่วมแก้ไข ปัญหาในระดับต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้กระบวนการในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเป็นไป โดยมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะต่อไป

๓.๒.๔ เพื่อให้บุคคลและชุมชนบนพื้นที่สูงได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยที่จะให้มีการช่วยเหลือและปรับปรุงการดำเนินการเพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ มากขึ้น โดยต้องอยู่ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ต้องสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ที่พึงปฏิบัติของพลเมืองด้วย โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๐ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการด้านสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย ตามที่สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

๒. เห็นชอบผลการพิจารณา ผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวตามข้อ ๑. โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไปดำเนินการต่อไปด้วย ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

7/2/50 10/4/50

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ร.ศ. ๒๐. ๒๕๕๐
 น.ศ. ๒๐. ๒๕๕๐
 น.ศ. ๒๐. ๒๕๕๐
 จ.ศ. ๒๐. ๒๕๕๐
 จ.ศ. ๒๐. ๒๕๕๐